

САДРЖАЈ

УВОДНА РИЈЕЧ	9	INTRODUCTORY SPEECH	9
МЕЂУНАРОДНИ ДАНИ ХИРУРГИЈЕ У ФОЧИ	11	INTERNATIONAL DAYS OF SURGERY	11
АСОЦИЈАЦИЈА ХИРУРГА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ	21	ASSOCIATION OF SURGEONS OF THE REPUBLIC OF SRPSKA	21
ФОЧА – НА РАЗМЕЂИ ПУТЕВА И ИСТОРИЈЕ	23	FOČA – AT THE CROSSROADS OF PATHS AND HISTORY	23
ДЕЦЕНИЈЕ ИЗА НАС, А ГОДИНЕ ПРЕД НАМА	28	DECADES BEHIND US AND YEARS AHEAD	28
КАМПУС УНИВЕРЗИТЕТА У ФОЧИ	38	CAMPUS OF FOČA UNIVERSITY	38
ФАКУЛТЕТ ДАНАС	46	THE FACULTY TODAY	46
ОДЈЕЉЕЊЕ МЕДИЦИНСКИХ НАУКА АНУРС-А	52	DEPARTMENT OF MEDICAL SCIENCES OF ANURS	52
АКАДЕМИК ДРЕНКА ШЕЋЕРОВ ЗЕЧЕВИЋ	53	ACADEMICIAN DRENKA ŠEĆEROV ZEČEVIĆ	53
АКАДЕМИК СРЕТЕН БОШКОВИЋ	53	ACADEMICIAN SRETEN BOŠKOVIĆ	53
АКАДЕМИК БОРИША СТАРОВИЋ	54	ACADEMICIAN BORIŠA STAROVIĆ	54
АКАДЕМИК МАРКО ВУКОВИЋ	55	ACADEMICIAN MARKO VUKOVIĆ	55
ЕНТУЗИЈАЗМА ИМ НИКАДА ДОСТА	56	YOU CAN'T GET ENOUGH OF ENTHUSIASM	56
ПРОФ. ДР ЗОРАН КРИВОКАПИЋ	58	PROF. ZORAN KRIVOKAPIĆ, MD, PHD	58
ПРОФ. ДР НЕБОЈША СТАНКОВИЋ	60	PROF. NEBOJŠA STANKOVIĆ, MD, PHD	60
ПРОФ. ДР ВЕЉКО МАРИЋ	62	PROF. VEJJKO MARIĆ, MD, PHD	62
ДОЦ. ДР СЦ. МЕД. РАДМИЛ МАРИЋ	64	ACCOS. PROF. RADMIL MARIĆ, MD, PHD	64
ФОЧА ИМ НИЈЕ ДАЛЕКО	66	FOČA IS NOT FAR AWAY	66
ПРОФ. ДР GYÖRGY WEBER	68	GYÖRGY WEBER, MD, PHD	68
ПРОГРАМ СИМПОЗИЈУМА 2008. ГОДИНЕ	69	SYMPOSIUM PROGRAMME HELD IN 2008	69
ПРОФ. ДР МИЛОМИР НИНКОВИЋ	70	PROF. MILOMIR NINKOVIĆ, MD, PHD	70
ПРОГРАМ СИМПОЗИЈУМА 2009. ГОДИНЕ	71	SYMPOSIUM PROGRAMME HELD IN 2009	71
АКАДЕМИК ПРОФ. ДР СВЕТОЛИК АВРАМОВ	72	ACADEMICIAN PROF. SVETOLIK AVRAMOV, MD, PHD	72
ПРОГРАМ СИМПОЗИЈУМА 2010. ГОДИНЕ	73	SYMPOSIUM PROGRAMME HELD IN 2010	73
ПРОФ. ДР ЕМИЛ ФАРКАШ	74	PROF. EMIL FARKAS, MD, PHD	74
ПРОГРАМ СИМПОЗИЈУМА 2011. ГОДИНЕ	75	SYMPOSIUM PROGRAMME HELD IN 2011	75
АКАДЕМИК РАДОЈЕ ЧОЛОВИЋ	76	ACADEMICIAN RADOJE ČOLOVIĆ, MD, PHD	76
ПРОГРАМ СИМПОЗИЈУМА 2012. ГОДИНЕ	77	SYMPOSIUM PROGRAMME HELD IN 2012	77
ПРОФ. ДР РАДОВАН ЦВИЈАНОВИЋ	78	PROF. RADOVAN CVIJANOVIĆ, MD, PHD	78
ПРОГРАМ СИМПОЗИЈУМА 2013. ГОДИНЕ	79	SYMPOSIUM PROGRAMME HELD IN 2013	79
ПРОФ. ДР ГАМАЛ ЕЛДИН МОХАМЕД	80	GAMAL EL DIN MOHAMED, MD, PHD	80
ПРОГРАМ СИМПОЗИЈУМА 2014. ГОДИНЕ	81	SYMPOSIUM PROGRAMME HELD IN 2014	81
ПРОФ. ДР JÁNOS BEZSILLA	82	JÁNOS BEZSILLA, MD, PHD	82
ПРОГРАМ СИМПОЗИЈУМА 2015. ГОДИНЕ	83	SYMPOSIUM PROGRAMME HELD IN 2015	83
ПРОФ. ДР АРПАД ИВАНЕЦ	84	ARPAD IVANECZ, MD, PHD	84
ПРОГРАМ СИМПОЗИЈУМА 2016. ГОДИНЕ	85	SYMPOSIUM PROGRAMME HELD IN 2016	85
СТОЈАН ПОТРЧ	86	STOJAN POTRČ	86
НАША СЈЕЋАЊА	88	OUR MEMORIES	88
СЈЕЋАЊЕ НА САРАЈЕВО	90	REMEMBRANCE OF SARAJEVO	90
МОДЕРНА ХИРУРГИЈА	93	MODERN SURGERY	93
(АКАДЕМИК М. ШОШИЋ)	93	(ACADEMICIAN MIRKO ŠOŠIĆ)	93
СТРУЧНИ САСТАНАК ХИРУРГА У ФОЧИ	96	PROFESSIONAL MEETINGS OF SURGEONS IN FOČA	96
(ПРОФ. ДР Н. СТАНКОВИЋ)	96	(PROF. NEBOJŠA STANKOVIĆ, MD, PHD)	96
У ЗНАКУ САВРЕМЕНЕ ХИРУРШКЕ СТРАТЕГИЈЕ	98	IN RECOGNITION OF CONTEMPORARY SURGICAL STRATEGY	98
(ПРОФ. ДР С. АВРАМОВ И	98	(PROF. S. AVRAMOV, MD, PHD AND	98
ПРОФ. ДР Р. ЦВИЈАНОВИЋ)	98	PROF. R. CVIJANOVIĆ, MD, PHD)	98
ДОГАЂАЈ ЗНАЧАЈАН ЗА МЕДИЦИНСКУ НАУКУ	100	EVENT IMPORTANT FOR MEDICAL SCIENCE	100
(АКАДЕМИК М. ВУКОВИЋ)	100	(ACADEMICIAN MARKO VUKOVIĆ)	100

CONTENTS

УВОДНА РИЈЕЧ

Ове године обиљежавамо десету годишњицу успешног организовања Симпозијума хирурга Републике Српске и Србије са међународним учешћем, који се сваког јуна од 2008. године одржава у Фочи и он може понијети епитет МЕЂУНАРОДНИ ДАНИ ХИРУРГИЈЕ. Деценија није период у коме се у потпуности могу сагледати резултати оваквих стручних и научних скупова и посебно њихов допринос даљем развоју хирургије, али је неспорна чињеница да је овај Симпозијум хирурга оправдао очекивања и да је на најбољи начин потврдио потребу нашег бољег упознавања, размијене искустава и преношења знања на млађе генерације.

Овим слиједимо једну од темељних порука утемељивача модерне хирургије у Србији проф. др Војислава Суботића: „Колико се српски хирурзи боље познају, толико ће развој хирургије у Србији бити бољи“.

Ово је свакако вријеме да се сагледа шта је постигнуто у досадашњих девет одржаних симпозијума. Цијенимо да је важност изузетна, јер је потреба за оваквим организовањем била велика, и зато постављамо питање: да ли је било могуће, у граду далеко од великих урбаних, индустријских и културних центара, организовати овакве научне скупове?

Одговор треба тражити у нашој идеји која је дошла у право вријеме и коју је свестрано подржала Хируршка секција Српског лекарског друштва са својим тадашњим предсједником проф. др Зораном Кривокапићем, као и у традицији добре хирургије у Фочи.

Овај град је родно мјесто др Риста Јеремића, хирурга и професора. Овдје је рођен проф. др Феодор Лукач, хирург, и проф. др Бранко Остојић, уролог. Реч је о граду у коме су визионари др сци. Александар Голдбергер и академик Бориша Старовић, у различитим временима, стварали најљепша дјела, болницу и факултете.

Сада имамо резултат који није пуко десетогодишње трајање него резултат мјерљив словом и бројем учесника, радова, добрих дискусија и добрих закључака. Можемо са поносом рећи – успјели смо направити праву ствар. Искуства и резултати које смо остварили мотивишу нас да истрајемо и наставимо са организовањем Симпозијума у Фочи који ће увијек потврђивати оправданост свог постојања.

Велика ми је част што сам и ове године на челу Организационог одбора, па је то и прилика да се захвалим свима који су допринијели утемељењу и одржавању овог значајног међународног скупа.

Проф. др Вељко Марић

INTRODUCTORY SPEECH

This year we celebrate the tenth anniversary of the successful organization of the Symposium of Surgeons of Serbia and the Republic of Srpska with international participation, which has been held each June since 2008 in Foča. This year it can take the title – THE INTERNATIONAL DAYS OF SURGERY. A decade is not a period in which we can fully measure the results of such professional and scientific meetings and their contribution to the further development of surgery. But it is obvious that this symposium of surgeons meets our expectations and best confirms the need for us to get to know each other better, exchange experiences and transfer knowledge to younger generations.

We thus uphold one of the basic messages of the founder of modern surgery in Serbia, prof. Vojislav Subotić, MD, PhD, who said: “The more Serbian surgeons know each other, the better developed surgery in Serbia will be.”

This is certainly the time to examine what has been achieved in the past nine symposiums. The great need for such symposiums certainly reflects their exceptional importance. Moreover, we may ask the question whether it was possible to organize such scientific meetings in a town far away from the major urban, industrial and cultural centers?

The answer should be sought in our idea that came at the right time and was wholeheartedly supported by the Surgical Section of the Serbian Medical Society with its former president prof. Zoran Krivokapić, PhD, as well as in the tradition of good surgery in Foča.

This town is the birthplace of surgeon and professor Risto Jeremić. Also born here was surgeon prof. Feodor Lukač, MD, PhD and urologist prof. Branko Ostojić, MD, PhD. This is the town where the visionaries, prof. Aleksandar Goldberger, MD, PhD and academician Boriša Starović, MD, PhD, were creating, at different times, the most beautiful works, hospitals and universities.

Now we have a result that does not only reflect ten-year duration, but is actually measurable with the number of participants, papers, good discussions and good conclusions. We can proudly say that we have managed to do the right thing. The experiences and results that we have achieved motivate us to persevere and to continue with organizing the Symposium in Foča, which will always justify its existence.

It is a great honor for me to be again at the head of the Organizing Committee, but it is also an opportunity to thank everyone who contributed to establishing and maintaining this important international meeting.

Prof. Veljko Marić, MD, PhD

МЕЂУНАРОДНИ ДАНИ ХИРУРГИЈЕ

Десети јубиларни међународни састанак хирурга у Фочи је добра прилика да се подсетимо на вријеме, људе и догађаје када је на иницијативу професора ентузијаста организован Први стручни састанак хирурга Србије и Републике Српске са међународним учешћем, посвећен оним колегама којих данас нема међу нама. Било је то 27. јуна 2008. године. Само одржавање састанка био је природан и логичан наставак сарадње Медицинских факултета Србије и Републике Српске.

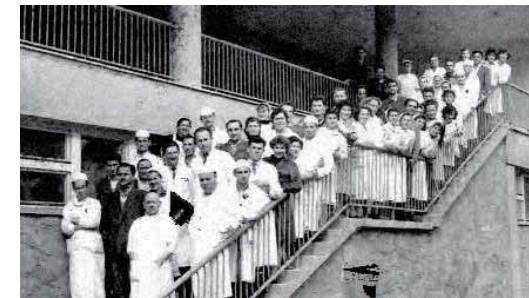
Први Симпозијум, 2008. године

Са задовољством се може констатовати да је ова сарадња испунила идеју и циљ промовисан већ на првом састанку: кроз редовне сусрете, омогућити сталан трансфер знања, размјену мишљења и искуства између развијених медицинских центара Србије и Републике Српске. Резултат такве интензивне сарадње је сада видљив кроз развој медицинских дисциплина у фочанској болници као и оснивањем Медицинског факултета у Фочи. Са тим успјешним промјенама и болница је промијенила свој статус у Универзитетску болницу. Њен развојни пут дуг је већ шест деценија и успјеси се стално нижу. Ми сматрамо да требамо прећи још пута до врха и да врх не треба дотаћи, али циљ треба остварити. Поносни смо како на развој болнице, тако и на утемељење Медицинског факултета. Данас се Фоча препознаје по свом Универзитетском кампусу.

INTERNATIONAL DAYS OF SURGERY

The tenth jubilee international meeting of surgeons in Foča is a good opportunity to remind ourselves of the time, people and events when the First Meeting of Surgeons of Serbia and the Republic of Srpska, with international participation, was organized on 27 June 2008. Dedicated to those colleagues who are not with us anymore, the meeting was a natural and logical continuation of the cooperation between medical faculties from Serbia and the Republic of Srpska.

We can conclude with pleasure that this cooperation has fulfilled the idea and the goal promoted at the first meeting – to provide, through regular meetings, a steady transfer of knowledge, and to exchange views and experiences between developed medical centers of Serbia and the Republic of Srpska. The result of such intensive cooperation is visible through the development of medical disciplines in the Foča hospital, as well as through the establishment of the Faculty of Medicine in Foča. With these changes, the hospital changed its status and became the University Hospital. Its development is a six-decade long journey and successes are constantly there. We believe that we need to constantly aspire to the very top, while at the same time not touching it, but instead achieving our goals. We are proud both of the development of the hospital and the foundation of the Faculty of Medicine. Today, Foča is known by its University campus.

Болница у Фочи – ошваране

Today, one can conclude that the decision confirming the progress of an institution from the hospital to the teaching base of the Medical Faculty, which provides the most complex forms of healthcare, conducts teaching and scientific activities – is not a mere formality.